

DOCTORAATSONDERZOEK - DOCTORATS

LIESELOTTE LUYCKX

Soviet DPs for the Belgian mining industry (1944 -1960) : The daily struggle against Yalta of a forgotten minority?

European University Institute, Firenze, 2012.
Promotor : Heinz-Gerhard Haupt.

Wie een blik werpt op eerdere studies over Sovjet ontheemden (*displaced persons*) in Europa in de nasleep van de Tweede Wereldoorlog, komt tot de vaststelling dat het beleid ten aanzien van deze mensen al meermaals aan bod kwam. Uit deze studies is de evolutie waar te nemen van een beleid gericht op repatriëring tot uiteindelijk het verlenen van bescherming. Onderzoek daarentegen over deze ontheemden, later vluchtelingen genoemd, komen minder voor. In deze studie ligt de nadruk dan ook op de ontheemden die begin 1947 door de Internationale Vluchtelingenorganisatie in België hervestigd werden, meer bepaald door middel van hun rekrutering in ontheemdenkampen in Duitsland voor een tweejarig arbeidscontract in de Belgische mijnindustrie.

De voornaamste doelstelling van deze studie is om na te gaan hoe deze hervestigde ontheemden zelf reageerden op het hervestigingsbeleid dat voor hen uitgestippeld was en de daaraan verbonden voorwaarden.

Hoewel mondelinge bronnen in studies waarbij het menselijk handelen in de geschiedenis centraal staat een voor de hand liggende keuze zijn, wordt er in het kader van dit onderzoek een beroep gedaan op administratieve bronnen. Concreet betreft het een steekproef van de persoonlijke dossiers van ontheemden zoals ze opgesteld werden bij hun aankomst in België door

twee uiteenlopende instellingen : enerzijds de Dienst Vreemdelingenzaken die waakte over het belang van de Staat, en anderzijds de Belgische afdeling van de Internationale Vluchtelingenorganisatie die het belang van de ontheemden voorop stelde.

Uit de steekproef blijkt dat de gerekruteerde ontheemden verschillende strategieën ontwikkelden om aan het keurslijf, dat hen door de Belgische beleidsmakers was opgelegd, te ontdoen. Hoewel een tweede (overzeese) emigratie hierbij een overduidelijke voorkeur genoot, blijkt uit de steekproef dat toch ook een vrij grote groep zich permanent in België vestigde.

